

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on final draft-versio julkaisusta. HUOM! Versio voi poiketa alkuperäisestä julkaisusta sivunumeroinnin, typografian ja kuvituksen osalta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Anttonen M, Jalonen, S(2017). Turun AMK:n kirjaston kokemuksia FinELibin kurssikirjapilotista. Kreodi, 1. AMKIT-konsortio.

URL: <https://www.kreodi.fi/en/20/Ekirjakokeiluja/387/Turun-AMKn-kirjaston-kokemuksia-FinELibin-kurssikirjapilotista.htm>

Pysyvä linkki rinnakkaistallenteeseen: <http://URN:NBN:fi:amk-2017062713985>

CC-BY-SA

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a final draft of the original publication. NB. The self-archived version may differ from the original in pagination, typographical details and illustrations.

To cite this, use the original publication:

Jalonen, S, Anttonen M (2017). Turun AMK:n kirjaston kokemuksia FinELibin kurssikirjapilotista. Kreodi, 1. AMKIT-konsortio.

URL: <https://www.kreodi.fi/en/20/Ekirjakokeiluja/387/Turun-AMKn-kirjaston-kokemuksia-FinELibin-kurssikirjapilotista.htm>

Permanent link to the self-archived copy: <http://URN:NBN:fi:amk-2017062713985>

CC-BY-SA

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Sanna Jalonen ja Marja Anttonen

Turun AMK:n kirjaston kokemuksia FinELibin kurssikirjapilotista

FinELibin e-kurssikirjapilotissa konsortioon kuuluvilla yliopisto- ja ammattikorkeakoulukirjastoilla oli mahdollisuus hankkia Editan, Gaudeamuksen, PS-kustannuksen ja Vastapainon kotimaisia e-kurssikirjoja lukuvuodeksi 2015-2016. Tarjolla oli yhteensä n. 250 e-kurssikirjanimekettä kahdella vaihtoehtoisella hankintamallilla: yhtäaikaisten käyttäjien määrään tai lainakertoihin perustuvalla hankintamallilla.

Pilotin tavoitteena oli laajentaa ja parantaa kotimaisten e-kurssikirjojen tarjontaa ja käytettävyyttä korkeakouluissa sekä lisätä kotimaisten kustantajien e-kirjatiätoutta.

Turun AMK:n kirjasto mukana pilotissa

Turun AMK:n kirjasto osallistui pilottiin hankkimalla yhteensä 17 pilotissa mukana olevaa kirjaa Ellibs-alustalle. Mukana oli mm. Pauli Juutin johtamiseen liittyviä kirjoja (Johda henkilöstö asiakaskeisyyteen, Johtaminen ja työyhteisön hyvinvointi) ja Riitta Viitalan Henkilöstöjohtaminen sekä tutkimusmenetelmäkirjallisuutta (Johdatus tilastolliseen tutkimukseen, Tutkimushaastattelu). Kirjat hankittiin syksyllä 2015 kirjastolle myönnetyllä strategiarahalla ja kirjavalikoimaa täydennettiin keväällä 2016. Kirjoihin käytettiin yhteensä n. 900 €.

Kirjat valittiin informaattikkojen ja opettajien hankintaehdotusten perusteella. Kirjoja hankittiin sekä yhtäaikaisten käyttäjien määrään että lainakertoihin perustuvalla hankintamallilla. Mukaan saatiin yhteensä kolme yhteistyöopettajaa, jotka lupautuivat käyttämään pilottiin kuuluvaa kirjaa kurssillaan. Pilotista sekä e-aineistojen hankintalinjauksia käytiin esittelemässä useissa tilaisuuksissa tulosalueilla keväällä 2016.

Käyttäjien palaute

Tulosalueilla pilottiin suhtauduttiin pääasiassa kiinnostuneesti ja positiivisesti. Keskustelua syntyi eniten Ellibsin alustalla olevien kirjojen teknisestä käytöstä (lainaaminen, palauttaminen, lataaminen), mutta myös esimerkiksi hinnoittelumalleista ja e-kirjoista yleisesti. E-kirjoissa tärkeäksi koettiin kirjojen saatavuuden paraneminen. Pilotin kiinnostavuutta vähensi se, että pilotissa ei ollut mukana kaikille opiskelualoille sopivaa kirjallisuutta. Myös pilottiin kuuluvien kirjojen määrä oli rajallinen.

Pyysimme palautetta yhteistyöopettajilta, jotka lupautuvat käyttämään pilottiin kuuluvaa kirjaa kurssillaan. Yhteistyöopettajilta saatu palaute e-kurssikirjojen käytöstä oli positiivista ja kirjojen käyttö oli sujunut ongelmitta.

Ellibs-alustalla ilmeni käyttöliittymämuutosten jälkeen syksyllä 2015 monia kirjojen lukemiseen ja lataamiseen liittyviä teknisiä ongelmia, joista saimme palautetta. Havaituista ongelmista raportoitiiin Ellibsilte ja asiakkaita ohjattiin alustan käytössä.

Saimme palautetta myös palautekyselyjen kautta. Kirjasto- ja tietopalvelualan opiskelijat keräsivät palautetta osana Tutkimusmenetelmät-opintojaksoa. Myös FinELib keräsi palautetta opiskelijoilta ja opettajilta valtakunnallisessa kyselyssä keväällä 2016.

Palautteessa korostuu toisaalta e-kirjojen saatavuus ja helppous (luettavissa ajasta ja paikasta riippumatta), toisaalta e-kirjojen lukemiseen liittyvät tekniset ongelmat ja käytettävyysongelmat.

Kirjaston kokemukset pilotista

Pilotin alkuvaiheessa perehtyminen pilottiin ja tarjolla oleviin hankintamalleihin sekä Ellibs-alustan tekniset ongelmat työllistivät kirjastoa. Haasteellista oli myös saada yhteistyöopettajia mukaan pilottiin. Opettajat olivat kiinnostuneita pilotista, mutta toteutunutta yhteistyötä oli lopulta suunniteltua vähemmän. Tähän vaikutti pilotissa mukana olevien kirjojen ja kustantajien rajattu määrä: mukana ei ollut kaikille aloille sopivaa kirjallisuutta. Tästä huolimatta e-kurssikirjojen käyttö herätti kiinnostusta ja sai aikaan keskustelua e-kirjoista.

Kirjasto hankki e-kirjoja molemmilla tarjolla olevilla hankintamalleilla. Palautteen ja kirjaston kokemuksen perusteella sopivin malli kurssikirjakäyttöön on lainakertoihin perustuva hankintamalli, koska asiakas saa kirjan käyttöönsä aina tarvitessaan. Pilotissa oli mahdollista lähteä liikkeelle pienelläkin lainakertamäärällä ja hankkia tarvittaessa lainakertoja lisää. Yhtäaikaisten käyttäjien määrään perustuva hankintamalli soveltuu paremmin kirjoihin, joiden käyttö jakaantuu tasaisemmin koko vuodelle.

Käyttötilastojen perusteella kaikkia pilottiin kuuluvia kirjoja käytettiin ja osaan kirjoista hankittiin kevään aikana lisää lukuoikeuksia. Eniten luettiin kirjoja, joiden käytöstä oli sovittu yhteistyöopettajan kanssa.

Kirjaston keskeisin palaute liittyi hankintamalleihin: Kaikista kirjoista pitäisi olla saatava lainakertoihin perustuva hankintamalli siten, että lainakerrat ovat käytettävissä ilman aikarajoitusta.

Pilotin jatko

Kurssikirjapilotti päättyi 31.7.2016. Kaikki mukana olleet neljä kustantajaa päättivät jatkaa e-kirjojen tarjontaa myös pilottijakson jälkeen ja pilotissa mukana olevia nimekkeitä voi hankkia edelleen. Myös molemmat pilotoidut hankintamallit saivat jatkoa.